

Domov>Vaše pravice>Žrtve kaznivih dejanj>Odškodnina>Uveljavljanje odškodnine zoper storilca kaznivega dejanja

Na področju civilnega pravosodja se bodo postopki, ki še potekajo, in postopki, ki so se začeli pred koncem prehodnega obdobja, nadaljevali po pravu EU. Evropski portal e-pravosodje bo na podlagi vzajemnega priznavanja ohranil informacije, povezane z Združenim kraljestvom, do konca leta 2022.

Uveljavljanje odškodnine zoper storilca kaznivega dejanja

Kako lahko uveljavljam odškodnino ali druga pravna sredstva/nadomestila zoper storilca kaznivega dejanja v sodnem postopku (kazenski postopek) in na koga moram nasloviti ta zahtevek?

S pravnega vidika je odškodnina znesek, običajno v denarju, ki ga je treba plačati osebi kot nadomestilo za izgubo ali poškodbo. Taki zahtevki se običajno vložijo na civilnih sodiščih in navadno niso povezani s kaznivim dejanjem ali storilcem. Lahko pa odškodnino zahtevate, če ste bili poškodovani v nasilnem kaznivem dejanju. V takem primeru gre za odškodnino za škodo, povzročeno s kaznivim dejanjem, kar se razlikuje od uveljavljanja odškodnine s civilnim odškodninskim zahtevkom.

Sodišča lahko odredijo izplačilo odškodnine in s tem od storilca zahtevajo, da žrtvi denarno nadomesti škodo, ki ji je nastala, zlasti zaradi telesne poškodbe, izgube ali škode. Vlada meni, da je pomembno, da storilci kaznivih dejanj nadomestijo škodo, ki so jo povzročili, in tako je bila v zadnjih letih zadevna ureditev okrepljena z zahtevo, da morajo sodišča v ustreznih primerih razmisliti o odreditvi plačila odškodnine, poleg tega pa je bila za storilce kaznivih dejanj, stare 18 let ali več, pred magistratskim sodiščem odpravljena zgornja meja višine odškodnine, ki je znašala 5 000 GBP. Pristojnost za odreditev odškodnine žrtvam pomeni, da lahko sodišča odredijo plačilo odškodnine glede na sredstva storilca kaznivega dejanja kot ukrep za nadomestilo škode. Če ste utrpeli škodo zaradi dejanja ali opustitve druge osebe, kot je izguba dohodka ali lastnine ali celo telesna poškodba, lahko za to škodo vložite odškodninski zahtevek. Takšna zahteva se vložijo pred civilnimi sodišči in je povsem neodvisna od obstoja kakršnega koli kazenskega postopka.

V kateri fazi kazenskega postopka moram predložiti zahtevek?

Odškodninski zahtevek je v celoti ločen od morebitnega kazenskega postopka. Kazenska obsodba se lahko v postopku glede odškodninskega zahtevka uporabi kot dokaz, da je storilec dejansko storil, kar se mu očita. V nekaterih primerih je zato pred vložitvijo odškodninskega zahtevka priporočljivo počakati, da se konča kazenski postopek.

Kaj lahko zahtevam v zahtevku in kaj moram navesti (skupni znesek in/ali posamezne izgube, izgubljeni dobiček in obresti)?

V okviru civilnega odškodninskega zahtevka je mogoče uveljavljati nadomestilo za različne vrste škodo glede na povzročeno izgubo, škodo ali poškodbo, vendar lahko v glavnem zahtevate nadomestilo za izgubljen denar ali dohodek, za škodo na premoženju in podobno ali (v primeru telesne poškodbe) za bolečino, trpljenje in izgubljene zmožnosti. Vsaka odškodnina je namenjena temu, da se vam vzpostavi položaj, v katerem bi bili brez škodnega dogodka. Različne vrste škode je treba posebej navesti.

Vsaka civilna odškodnina za ustrezen znesek zmanjša odškodnino iz odškodninske sheme za poškodbe zaradi kaznivih dejanj.

Ali obstaja poseben obrazec za takšne zahteve?

Da, zahtevek se v Angliji in Walesu vložijo na obrazcu za uveljavljanje odškodnine, in sicer obrazcu N1. Za več informacij glej:

<https://www.gov.uk/make-court-claim-for-money>. Za zahtevke v Evropi v denarni vrednosti manj kot 5 000 EUR, je mogoče uporabiti evropski postopek v sporih majhne vrednosti v spornih zadevah ali evropski plačilni nalog. Glej tudi <https://www.gov.uk/recover-debt-from-elsewhere-in-european-union>.

S katerimi dokazi moram podpreti svoj zahtevek?

V civilnem postopku je treba dokazati verjetnost zahtevka, zato je treba za uspešen preizkus verjetnosti predložiti zadostne dokaze o domnevnem ravnanju toženca, ki naj bi povzročilo škodo, in dokaze o tem, da je bila škoda povzročena prav s tem ravnanjem. Dokazati je treba tudi višino škode, za to potrebna dokazila pa so odvisna od tega, kaj se zahteva, na splošno pa vključujejo prejeme in račune za blago in storitve, plačilne liste in podobno za finančno izgubo ter zdravstvene izkaze za telesne poškodbe.

Ali moram v zvezi z zahtevkom plačati sodne takse ali druge stroške?

Da, plačajo se pristojbine, ki so odvisne od vrednosti zahtevka. Za več informacij glej: <https://formfinder.hmctsformfinder.justice.gov.uk/ex50-eng.pdf>.

Ali lahko pred in/ali med postopkom dobim pravno pomoč? Ali lahko dobim pravno pomoč, če ne živim v državi, v kateri poteka postopek?

V civilnih zadevah je pravna pomoč zelo omejena in je odvisna od narave zahtevka. Ni verjetno, da bi posameznik brez običajnega prebivališča v Združenem kraljestvu prejel pravno pomoč. Več informacij je na voljo na: <https://www.gov.uk/legal-aid/eligibility>. V civilnih postopkih je zastopanje tožeče stranke večinoma urejeno na podlagi pogodbe o pogojnem nadomestilu, ki se pogosto opisuje kot sporazum „brez nadomestila ni plačila“ (*no-win, no-fee*).

<https://www.lawsociety.org.uk/support-services/advice/articles/new-model-conditional-fee-agreement/>

V katerih primerih bi kazensko sodišče zavrglo ali zavrglo moj zahtevek zoper storilca kaznivega dejanja?

Civilnega zahtevka ni mogoče vložiti pred kazenskim sodiščem. Zadevi sta neodvisni druga od druge.

Ali lahko zoper tako odločbo vložim pritožbo ali druga pravna sredstva?

Odločitev o pritožbi na ugotovitve v civilnih zadevah je odvisna od okoliščin. Več informacij je na voljo na:

<https://www.justice.gov.uk/courts/procedure-rules/civil/rules/part52>.

Če mi sodišče dodeli odškodnino, kako lahko zagotovim izvršitev sodne odločbe zoper storilca kaznivega dejanja in kakšno pomoč lahko dobim pri tem?

V pravnem sistemu Anglije in Walesa je izbira izvršilnih sredstev v celoti prepuščena upniku po sodni odločbi. Civilna sodišča ponujajo več različnih izvršilnih sredstev, s katerimi lahko upnik doseže izvršitev sodbe v svojo korist. Ta sredstva vključujejo naloge za rubež, rubež prejemkov, nalog za poplačilo terjatev pri tretjih osebah, nalogov za bremenitev premoženja in naloge za prisilno prodajo. Več informacij je na voljo na:

<https://www.gov.uk/make-court-claim-for-money/enforce-a-judgment>.

Zadnja posodobitev: 16/10/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.